

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 72. Quænam præterea regulæ servire possint scrupuloso.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

scrupulum afferendum, dimittat etiam ad communionem non auditum, quia hæc interrogationes & frequentes recursus ad Confessarium sunt veluti frictio scabiei, inquit *Crombezius* l. I. de perf. c. 13, quæ quidem placet, sed nocet.

532 §. VI Quandoque suaviter irrideat, dum proponit aliqua minus prudentia dubia, jubeatque cogitare, quid responsurus esset, si ab alio interrogaretur, mandetque idipsum facere.

533 §. VII. Sollicitè monendus est, ut nulli scrupulo cedat, sed directè contra eum operetur, v. g. si scrupulum habeat, quasi peccet, si transiens Sacerdotem non deponat pileum, jubeatur transire tecto capite; si enim sic cogitet, hac vice deponam, pro securitate ne peccem, hac vice tantum, ut sim quietus &c., hoc ipso paulatim inducit apprehensionem obligationis, & vehementer auget suum malum: imò docendus est, quòd cedendo scrupulis peccari possit, v. g. quia per scrupulos nocetur corpori & animæ, impediuntur multa bona, superbè defenditur judicium proprium, non satis æstimatur Dei bonitas, sed occurrit scrupuloso velut Tyrannus, qui torturâ hominis delectetur, vel nobis quasi ponat laqueos peccandi.

Qui plura voluerit pro consolandis juvandisque ejusmodi hominibus internè afflictis & anxiiis, legat inter Epistolas *Ludovici de Ponte*, post ejus vitam annexas, Epist. 16. 17. & 18, ubi planè solida & profundè spiritualia circa hæc documenta tradit.

534 Q. 72. *Quenam præterea regula servire possint scrupuloso.* R. seqq.

§. I. Quod nimiam difficultatem affert, non est moraliter possibile, unde ad illud nec Deus nec Ecclesia obligat, ita *Regin.*; & hanc regulam applicare potest plurimis materiis, v. g. scrupulosus dicere potest, mihi nimis difficile esset confiteri, quidquid me inquietat,

quietat, sic recitare horas semper repetendo, semper habendo formalem attentionem &c., ergo ad talia non obligor.

§. II. In dubiis, vita & communis sensus hominum proborum meritò potest haberi pro regula vivendi, unde quod illi absque formidine peccati agunt, potest scrupulosus sequi, ita *Laym.*, hinc potest sic dicere scrupulosus, video hos & illos homines, de quorum probitate dubitare non audeo, tale quid bonâ fide agere, ergo ego possum similiter. 535

§. III. Qui omittit, quod lex præcipit, excusatur, si bonâ fide & sine contemptu putet legem non esse, paratus facere, si sciret legem esse, ita *Cajet. Nav.*; hinc dicere potest, non scio, quòd existat lex, v. g. repetendi horas, etiam si distractè oraverim, & si scirem legem esse, repeterem, nunc autem non repetam, quia certus non sum de ulla ejusmodi lege. 536

§. IV. Si dubitet, an id, in quo hæret, sit scrupulus, an prudens ratio dubitandi, tunc contemnere potest velut scrupulum, inquit *Stoz* l. 1. p. 5. n. 185. & 189., nam quod dubium est scrupuloso, hoc censeretur pro illo moraliter certum; & si esset peccatum, id sciret vel audisset antehac: hinc si v. g. apprehendat se teneri ad aliquid statim faciendum, uti ad corripiendum proximum, si non est certus se teneri, prudenter judicat se non teneri, & bene facit omittendo, uti rectè *Less.* de act. hum. q. 19. n. 79. 537

§. V. Addit *Less.* expedire, ut scrupulosus memoriâ retineat, vel etiam in charta notet scrupulos præteritos, in quibus agnovit, vel à Confessario audivit se inaniter fuisse anxium, sic enim poterit ex horum similitudine novos dijudicare & contemnere. 538

§. VI. Quamvis scrupulosus sit rudis, rectè tamen facit, si assuescat ex generalibus principiis sibi formare conscientiam, non recurrendo toties ad 539

Confessarium, sicque pergat bonâ fide: si erret, non imputabit Deus, qui non obligat ad toties recurrendum cum tanta molestia & perturbatione sui, sed unicuique dedit rationem, ex qua sibi formet dictamina agendi.

540 §. VII. Directio Confessarii est facillimum medium evadendi scrupulos, si nempe ei credat penitens; hinc si juvari optat, debet unum stabilemque sibi eligere, quem putet doctum & probum, ita ut possit & velit bene dirigere secundum Dei beneplacitum & salutem ipsius: quod si ad varios curret, eisque suas difficultates exponat, signum est pertinacis iudicii & quod velit eum tantum sequi, qui secundum ipsius caput respondebit: rectè ait S. Antonin. I. p. summæ tit. 3. c. 10. §. 10. Reg. 5. *Est igitur quinta regula, obedientia humilis imitatio, ut scilicet scrupulosus captivet intellectum suum dictis sapientum & obedientia Superiorum, quantumcumque scrupulus sibi dicet aliud.* Et quod prudenter agat sic cæcè sequendo, clarè ostendit Less. n. 78., sic enim format conscientiam, *quamvis ego, quoad me, potius iudicarem me ad hoc teneri, hoc esse peccatum &c., quia tamen meus Confessarius mihi dicit contrarium, possum & volo facere hoc, quod ille mihi dicit, & certus sum me bene facere, quia Deus vult, ut faciam, quod ille mihi dicit, cum ipse mihi sit interpret Divina voluntatis, ita Gobat tr. 7. n. 500.*

541 Q. 73. *Quanam sint observanda, si quis circa peccata praterita & eorum confessiones sit scrupulosus.* R. Seqq.

§. I Si antehac vixit in consuetudinibus peccandi, permitti debent scrupuli aliquo tempore, ut conscientia rectè expurgetur: ante omnia autem sollicitè disponendus est ad confessionem generalem, (si hanc